

Sådan bekæmpes kæmpe - Bjørneklo

Bekæmp kæmpe-bjørneklo

Hvis kæmpe-bjørneklo får lov spreder den sig i store, høje bestande, der fortrænger al anden vegetation og skaber risiko for skader på mennesker.

Derfor skal den bekæmpes!

På grund af plantens store evne til at sprede frø, skal bekæmpelsen foregå i samarbejde mellem private og offentlige grundejere.

Offentlige myndigheder har ansvaret for bekæmpelsen i parker og langs veje og vandløb.

På private arealer er ejerne selv ansvarlige. Tag problemet op med dine naboer eller i grundejerforeningen!

Af naturvejleder Peter Mølgaard og Bjarne Castilla

Bjørneklo - smuk men farlig!

Smuk, men farlig

I Danmark har bjørnekloen ingen naturlige fjender. Den danner tætte 3-4 meter høje bestande, der fortrænger al anden vegetation. Dertil kommer, at dens plantesaft er giftig for mennesker.

Kæmpe-Bjørneklo dør, når den har sat frø, normalt efter 2 år. En stor plante kan sætte ca. 50.000 frø, der kan overleve i op til 10 år i jorden og stadig være spiredygtige.

Derfor skal en etableret bestand bekæmpes 2 – 3 gange i løbet af sommerhalvåret i 7-10 år uden afbrydelser for at være effektiv.

Indsatsen vil være mest krævende de første par år og kan derefter gradvis reduceres.

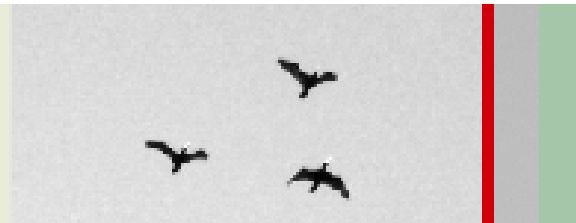
Pas på

At røre ved kæmpe-bjørneklo kan give varige skader i form af hududslæt. Udslættet opstår, fordi planten indeholder en saft, der bliver giftig, når solen skinner på det berørte hudområde. I direkte sollys udvikles der væskefyldte blærer, der kan forårsage vedvarende udslæt.

Undgå enhver form for hudkontakt med planterne. Brug handsker og dækkende vandtæt tøj. Pas også på ansigtet. Det er sikrest at udføre bekæmpelsen af kæmpe-bjørneklo, når det er overskyet. Undgå at bruge buskrydder med snøre, da denne ophvirvler en tåge af giftig plantesaft.

**Det rette udstyr til bekæmpelsen
spaden skal slibes skarp!**

Forskellige bekæmpelsesmetoder

Rodstikning

Den hurtigste og sikreste metode – bør altid vælges, hvor det er muligt.

Udføres i april-maj, mens planterne endnu er små. Ved rodstikning skæres roden over mindst 10 cm under jorden med en skap spade. Derefter trækkes planten op. Husk at fjerne blomsterskærmen.

Skærmpkning

Ved mindre områder kan blomsterskærmene klippes af i juni.

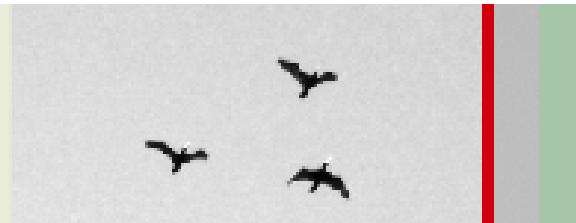
Skærmene emballeres i tætte poser.

Planter og skærme kan bortskaffes til kommunale haveaffaldsordninger, da professionelle komposteringsanlæg drives ved temperaturer, der dræber frøene.

Undgå hjemmekompostering

Sørg for at sikre mod frøspredning og hudkontakt, når planteaffaldet håndteres og transporteres.

 Få planter	 Små bestande (50 - 100 stk.)	 Store bestande (over 100 stk.)
Opgravning, rodstikning, skærmpkning	Slåning, stikning, græsning, skærmpkning	Slåning, græsning

Forskellige bekæmpelsesmetoder

Før Rodstikning

Ved større planter kappes sideskuddene af med spaden. Det er i hjørnerne, at planter skyder nye skud.

Rodstikningen skal ske, så rodkransen, der styrer plantens evne til at skyde, også kappes af

Roden i jorden vil visne og dø, når rodkransen er skåret væk, for så kan planten ikke hitte ud af at skyde!

Den afhuggede top kan smide i græsset, hvor den vil rådne.

Sådan bekæmpes kæmpe - Bjørneklo

Grønne frøskærme

Grønne frøskærme skal klippes af og pakkes i tæt emballage til forbrænding.

Skærmene må ikke smides i græsset, da de kan ligge og eftermodne.

Sådan bekæmpes kæmpe - Bjørneklo

Slåning med le eller maskine

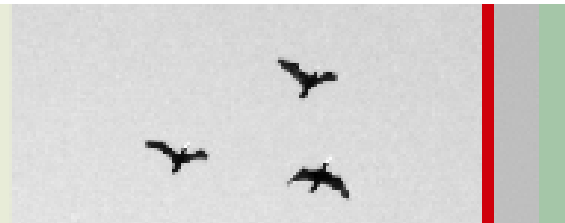
Planterne slås med le, når de er ca. en halv meter høje. Slåningen skal gentages flere gange samme år, da planterne sætter nye skud og kan producere frø fra ret lave planter.

En anden mulighed er at vente, til lige inden planterne blomstrer.

Så vil de have brugt så megen energi på at vokse sig store, at mange af dem dør, når de fældes. Man skal dog holde øje med, om der kommer nye skud.

Hvis man kommer for sent i gang, kan frøene eftermodne på den fældede plante.

Undgå at bruge buskrydder med snøre, da denne ophvirvler en tåge af giftig plantesaft!

Sådan bekæmpes kæmpe - Bjørneklo

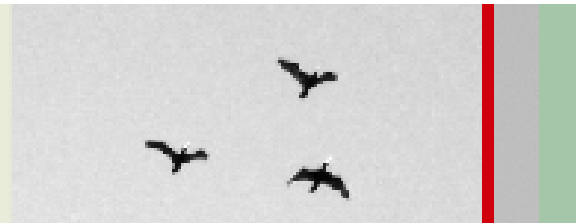
Bekæmp med græsning

Kæmpe-bjørneklo i store bestande kan bekæmpes effektivt ved afgræsning af får og køer.

Arealet skal indhegnes og dyrene sættes ud i april-maj.

Det er vigtigt at bekæmpe eventuelle planter uden for hegnet.

Bemærk, at planterne er udryddet på det afgræssede areal, mens de trives frodigt udenfor hegnet!

Sådan bekæmpes kæmpe - Bjørneklo

Lidt historie

Kæmpe-bjørneklo blev indført som eksotisk haveplante fra Kaukasus for 159 år siden.

Den fik sit gennembrud som prydblade i 1960'erne.

Folk betalte for at få de dekorative vinterfrøstande ind at pynte i stuerne.

Planten var så populær, at man nogle steder udsåede den i naturen for at kunne høste og sælge den.

I dag betragtes kæmpe-bjørneklo som landskabsukrudt.